جانباز سیدکمال لوح‌موسوی در گفت‌وگو با «جوان» از تلاش‌ها برای اثبات حقانیت جانبازان شیمیایی ایران در مجامع بین‌المللی می‌گوید

غرب نمی‌خواهد جانبازان شیمیایی ایران در جهان دیده شوند

احمد محمدتبریزی

مناطق نظامی و غیرنظامی کشورمان در طول هشت سال دفاع مقدس بارها مورد بمباران شیمیایی ارتش بعث عراق قرار گرفت تا ایران به بزرگ‌ترین قربانی سلاح‌های شیمیایی در جهان تبدیل شود. حملات ارتش عراق در حالی صورت می‌گرفت که سازمان‌ها و نهادهای بین‌المللی چشم بر این جنایت بزرگ می‌بستند و کشورهای غربی که سازنده سلاح‌ها بودند با چراغ سبزشان صدام را جهت به کار بردن بمب‌های شیمیایی جسور می‌کردند. سال‌های زیادی از دفاع مقدس گذشته ولی هنوز هزاران جانباز شیمیایی با عوارض ناشی از این مجروحیت زندگی می‌کنند. عوارضی سخت که زندگی جانبازان و حتی خانواده‌هایشان را تحت‌الشعاع قرار داده است. سیدکمال لوح‌موسوی از جانبازان شیمیایی ۷۰ درصد با تأسیس جمعیت حمایت از مصدومین شیمیایی به دنبال اثبات حقانیت و مظلومیت جانبازان شیمیایی در مجامع بین‌المللی است. هنوز بسیاری از مردم دنیا از بمباران شیمیایی شهرهای ایران خبر ندارند و باید این موضوع با حضور فعال در کنفرانس‌های بین‌المللی به اثبات برسد. لوح‌موسوی در گفت‌وگو با «جوان» با تشریح وضعیت جانبازی‌اش از تأثیر حضور جانبازان شیمیایی در مجامع بین‌المللی و تأثیر بر افکار عمومی دیگر کشورها می‌گوید.

جمعی از جانبازان شیمیایی در مقابل دادگاه بین‌المللی لاهه

جانبازی شما در کدام عملیات اتفاق افتاد؟

من سال ۱۳۶۴ در عملیات والفجر ۸ در اثر بمباران سلاح‌های شیمیایی عراق مجروح شدم. در آن زمان در بیمارستان صحرایی حضرت فاطمه زهرا(س) مشغول مداوا و خونرسانی به مجروحان بودم. عملیات والفجر ۸ شروع شده بود و عملیات ۷۰ روز جریان داشت و هر روز بمباران و تک و پاتک بود. در جریان عملیات هر روز مجروحان زیادی را به بیمارستان صحرایی می‌آوردند. روز بمباران عراق ۱۴۰ مجروح در بیمارستان داشتیم که بیمارستان را چند بار بمباران کردند و وقتی نتوانستند بیمارستان را از بین ببرند از طریق بمباران شیمیایی کاری کردند تا برای مدتی بیمارستان تعطیل شود. من آنجا به شدت مجروح شدم و مجبور شدم پنج روز در آن محیط بمانم تا بیمارستان تخلیه شود. در آخر حالم بد شد و از هوش رفتم. بعد به تهران منتقل شدم و مدت‌ها درگیر عوارض جانبازی بودم که همچنان این درگیری ادامه دارد. مشکلات پوست، چشم، ریه و مشکلات داخلی بدن همچنان با من است. هر زمان آلودگی هوای تهران زیاد می‌شود باید از تهران خارج شوم چون به شدت مشکلم افزایش پیدا می‌کند. روزی ۱۶ ساعت باید زیر اکسیژن باشم و وقتی وضعیت هوا برای گروه‌های حساس سخت می‌شود مجبورم سریع از تهران خارج شوم تا وضعم وخیم‌تر نشود. ما به توصیه پزشک متخصص در تهران مانده‌ایم و مجبوریم کنار بیمارستان‌های بزرگ باشیم چون وقتی وضع‌مان اورژانسی می‌شود باید سریع به این مراکز درمانی برسیم. از بین ۱۵۰ هزار جانباز شیمیایی که در جنگ بودند حدود ۶۸ هزار نفر در بنیاد شهید پرونده دارند. از این تعداد ۵ هزار نفر حالشان وخیم است. از این تعداد ۷۳۹ نفر وضع‌شان خیلی وخیم است که من هم یکی از آنها هستم.

شما چند درصد جانبازی دارید؟

من جانباز ۷۰درصد شیمیایی هستم. جانبازان زیادی هستند که درصدشان پایین است ولی وضعیت جسمی بدی دارند. خیلی‌ها هم حاضر نیستند درصدشان را افزایش دهند. به همان دلیلی که خیلی‌ها پرونده تشکیل ندادند دنبال افزایش درصد جانبازی‌شان هم نیستند. اکثر این جانبازان دنبال چیزی نیستند که بخواهند با آن معامله کنند. مثلاً می‌دانم که یکی از جانبازان شیمیایی که وضعیت جسمانی مساعدی ندارد درصد جانبازی‌اش ۲۵ درصد است و مطمئنم اگر دنبالش برود ۷۰ درصد جانبازی را به او می‌دهند ولی می‌گوید من قصد ندارم دنبالش بروم. دوستانی که پای ارزش‌های خودشان ایستاده‌اند نمی‌خواهند آن را با چیزی عوض کنند.

بسیاری از جانبازان شیمیایی در ظاهر نشان نمی‌دهند که مشکلات وخیم جسمی دارند ولی زمانی که مدتی با آنها زندگی می‌کنید متوجه وضعیت بد جسمی‌شان می‌شوید. آیا همین موضوع در اجتماع وضعیت را برای جانبازان شیمیایی سخت‌تر نمی‌کند؟

تفاوت جانبازان شیمیایی در مقایسه با دیگر جانبازان در همین است که ظاهرشان چیزی نشان نمی‌دهد و به همین خاطر در بین مردم گم هستند. خودشان هم تمایلی به شناخته شدن ندارند. جانبازان ویلچری و قطع عضو از روی ناچار شناخته می‌شوند ولی مردم جانبازان شیمیایی را نمی‌شناسند و همین کارشان را سخت می‌کند. با این حال بسیاری از جانبازان شیمیایی از فعالان اجتماعی هستند و با وجود تمام سختی‌ها حضور پررنگ در جامعه دارند.

نرسیدن اکسیژن به جانبازان شیمیایی چه خطراتی دارد؟

همان‌طور که آدم به آب و غذا احتیاج دارد به هوا نیز نیاز دارد. ما در دریایی از هوا غوطه‌وریم و چون آن را نمی‌بینیم قدرش را نمی‌دانیم. اگر برای چند دقیقه هوا نباشد آن زمان اهمیتش برای همه مشخص می‌شود. ما چون در تهران دچار کمبود اکسیژن هستیم و درصد آلاینده‌ها هم بالاست اولین گروهی هستیم که متوجه این موضوع می‌شویم. من به طور طبیعی بالای ۲۰ درصد اکسیژن خونم کم است. سلول‌ها با اکسیژن و گلوکز کار می‌کنند و برای سوخت و ساز بدن به اکسیژن نیاز دارند و اگر به سلول اکسیژن نرسد سلول دچار ضعف و ناتوانی می‌شود. ما به طور طبیعی آدم‌های خواب‌آلود هستم. من در دانشگاه نمی‌خواستم از اکسیژن استفاده کنم و در کلاس چرت می‌زدم. یکی از استادان با طعنه و کنایه این موضوع را به من گفت و من بعداً در دفترش گفتم تست اکسیژن خون بگیریم. درصد اکسیژن خون او ۹۷ درصد و برای من ۸۰ درصد بود. من به ایشان توضیح دادم به خاطر نرسیدن خون این مشکلات برایم پیش می‌آید و هوشیاری‌ام کم می‌شود. ایشان بعداً فهمید من جانباز شیمیایی هستم و الان یکی از دوستان صمیمی من است و در کارهای علمی کمکم می‌کند. چون علائم خاصی ندارد مردم با جانبازان شیمیایی آشنایی ندارند و مشکلات‌شان را نمی‌دانند. اگر در اتوبوس حالمان بد شود یا بدن‌مان ضعف کند و اگر بخواهیم در صندلی جانبازها بنشینیم کسی باورش نمی‌شود. بدن‌مان زود خسته می‌شود و چنین مشکلاتی در اجتماع برای جانبازان شیمیایی وجود دارد. جانبازان شیمیایی از سطح متوسط و پایینی از درآمد برخوردار هستند و به دلیل محدودیت‌های سرما و گرما، آلودگی‌های هوا، نوع تغذیه و... هزینه‌های بیشتری را متحمل می‌شوند. همچنین جانبازان شیمیایی توان اشتغال ندارند به همین دلیل دچار مشکلات مالی هستند.

آیا امکان بهبودی قطعی برای جانبازان شیمیایی وجود دارد؟

اگر ما در هوای سالم زندگی کنیم مشکلات‌مان کمتر می‌شود. من هر وقت در هوای مطلوب‌تر هستم نیازم به اکسیژن و دارو کمتر می‌شود. جانبازان زیادی مثل من به خاطر بیمارستان و دارو در شهرهای بزرگ هستند و ماندن در این فضا عوارض زیادی برای‌مان دارد و حال‌مان را بدتر می‌کند. یک بار نامه‌ای به ریاست جمهوری نوشتم که در آمار ۷۳۹ جانباز شیمیایی وجود دارد که در شهرهای بزرگ برای درمان مانده‌اند و اگر تسهیلات ویژه بدهید اینها حداقل بتوانند در حاشیه شهرهای بزرگ اقامت پیدا کنند. نامه به بنیاد شهید ارجاع شد ولی در آخر کاری صورت نگرفت. بنیاد مراکز توانبخشی برای جانبازان دارد و اگر جانبازان در سال چند بار توانبخشی شوند در طول سال زندگی‌شان بهتر می‌شود ولی برای جانبازان شیمیایی چنین توانبخشی‌هایی وجود ندارد. چرا جانبازان شیمیایی یک بیمارستان مخصوص ندارند یا چرا پس از سال‌ها از پایان جنگ هنوز یادمانی برای شهدا و جانبازان شیمیایی در کشور وجود ندارد؟ هر چند به تازگی در سردشت یادمانی برای شهدای شیمیایی ساخته شده است. باید چنین مکانی وجود داشته باشد تا به شهدای شیمیایی ادای احترام شود. ما که الان زنده هستیم قبول‌مان ندارند و وقتی ۱۰ سال دیگر نباشیم چگونه می‌خواهیم ثابت کنیم ایران قربانی سلاح‌های شیمیایی بوده است. ما هنوز در دنیا خودمان را ثبت نکرده‌ایم. اول باید خودمان را در ایران به رسمیت بشناسند و برای شهدای‌مان یادمان مستقل بسازند تا از تمام دنیا بیایند و ادای احترام کنند و بدانند بیشترین قربانی سلاح‌های شیمیایی بعد از جنگ جهانی دوم را ایران داشته است. منتها ما برای اثبات مظلومیت خودمان کاری نمی‌کنیم و این به مسئولان‌مان برمی‌گردد. ما هنوز غرامت جنگ‌مان را به عنوان قربانی شیمیایی از عراق نگرفته‌ایم. باید غرامت شیمیایی را از سازندگان و فروشندگان سلاح‌های شیمیایی بگیریم. اگر دولت به ما کمک کند ما خودمان شکایت می‌کنیم. ما پولی هم نمی‌خواهیم و فقط می‌خواهیم نسل‌های بعدی ما را ۱۵ سال دیگر انکار نکنند. تعداد جانبازان شیمیایی کشورمان در کجا ثبت شده است و کدام سازمان جهانی آن را قبول دارد؟ اگر مسئولان کاری نمی‌کنند اجازه بدهند خودمان پیگیر این کارها باشیم و بتوانیم حقانیت‌مان را ثابت کنیم.

> باید آن‌قدر مقاومت کنیم تا به عنوان قربانیان سلاح شیمیایی ثابت شویم. خیلی کار سختی است و به هیچ عنوان آسان نیست. دولت باید از ما حمایت کند. باید اجازه داده شود ما به دادگاه بین‌المللی برویم و شکایت کنیم. یهودی‌ها همچنان برای جنگ جهانی دوم، کشورهای اروپایی را محکوم می‌کنند و غرامت می‌گیرند. ما هم باید خودمان را به دنیا نشان دهیم و ظلمی که در حق‌مان شده را ثابت کنیم

جانباز لوح موسوی در غرفه ایران در کنفرانس منع گسترش سلاح‌های شیمیایی

جمعیت حمایت از مصدومین شیمیایی از چه زمانی شروع به کار کرد؟

من در سال ۱۳۷۵ تشکلی برای جانبازان شیمیایی درست کردم ولی آن زمان جو روانی بدی علیه بچه‌ها بود. بنیاد شهید به بچه‌ها گفته بود اگر این کار را دنبال کنید درصدهایتان را کم می‌کنم. من چون نگران بچه‌ها بودم این تشکل را منحل کردم. خوشبختانه الان چندین سال است که سازمان‌های مردم‌نهاد در ایران فراگیر شده و ما دوباره از سال ۱۳۹۲ کارمان را شروع کردیم. امروز بنیاد شهید هم تمایل دارد جانبازان شیمیایی جمعیت داشته باشند و حمایت‌شان می‌کند. الان مراکز به بلوغ رسیده‌اند و قبول دارند ما می‌توانیم یک بازوی خیلی قوی برای نظام باشیم. در حوزه بین‌المللی در سازمان منع گسترش سلاح‌های شیمیایی شرکت می‌کنیم و بازوی وزارت خارجه برای حقانیت ایران برای مبارزه با سلاح‌های شیمیایی هستیم. ۱۹۸ کشور در این اجلاس حضور داشتند و جانبازان و ایثارگران شیمیایی در این جلسه حضور یافتند و با قرائت بیانیه، افکار عمومی را تحت تأثیر قرار دادند. ما توانستیم نمایشگاه بزنیم و بیانیه بخوانیم طوری که امریکایی‌ها در کنفرانس امسال گفتند سایه قربانیان سلاح‌های شیمیایی بر کنفرانس سنگینی می‌کند. امریکایی‌ها می‌خواستند ایران را بدون هیچ دلیل و مدرکی در آن کنفرانس متهم کنند که موفق نشدند. کشوری که سلاح شیمیایی دارد و این تعداد انسان نظامی و غیرنظامی را با حمایتش از صدام شیمیایی کرد حالا می‌خواهند ما را دنیا محکوم کنند. ما می‌توانیم در سطح بین‌المللی به کشور کمک کنیم و صدای مظلومیت جانبازان ایرانی را به گوش جهان برسانیم.

بازخورد و تأثیر حضور جانبازان شیمیایی در کشورهای غربی را چطور ارزیابی می‌کنید؟

غربی‌ها نمی‌خواهند ما را ببینند و از دیده شدن ما در مجامع بین‌المللی استقبال نمی‌کنند. برای دفاع از مظلومیت جانبازان شیمیایی دوران دفاع مقدس، رایزنی‌هایی با برخی از نهادهای مرتبط بین‌المللی از جمله «سازمان اوپی‌سی‌دبلیو» و همچنین مباحثی را با دادگاه لاهه داشته‌ایم. ما در این کنفرانس نمایشگاهی برپا کردیم و کشورهای شرقی، افریقایی و امریکای جنوبی از آن بازدید کردند اما کشورهای اروپای غربی و امریکا چون خودشان فروشنده و عامل ساخت سلاح‌های شیمیایی بوده‌اند نمی‌خواهند ما را ببینند چون اثبات این موضوع به ضررشان است. حضور ما باعث می‌شود حقایق گفته شود و مظلومیت ایران اثبات شود. بیانیه که می‌خوانیم تمام دنیا صدای‌مان را می‌شنود. باید آن‌قدر مقاومت کنیم تا به عنوان قربانیان سلاح شیمیایی ثابت شویم. خیلی کار سختی است و به هیچ عنوان آسان نیست. دولت باید از ما حمایت کند. باید اجازه داده شود ما به دادگاه بین‌المللی برویم و شکایت کنیم. یهودی‌ها همچنان برای جنگ جهانی دوم، کشورهای اروپایی را محکوم می‌کنند و غرامت می‌گیرند. ما هم باید خودمان را به دنیا نشان دهیم و ظلمی که در حق‌مان شده را ثابت کنیم. حتی قضاتی از کشورهای سازنده سلاح‌های شیمیایی حاضرند علیه کشور خودشان رأی صادر کنند. امیدوار هستیم حقانیت شهدا و جانبازان شیمیایی در دنیا ثابت شود هرچند که خیلی سخت است و پشتیبانی می‌خواهد. ما برای رفتن به آنجا هم مشکلات مالی داریم. این را نباید جزو برنامه‌های عادی دید و باید با حمایت و برنامه‌ریزی، مردم جهان را از این موضوع مهم آگاه کرد.

> غربی‌ها نمی‌خواهند ما را ببینند و از دیده شدن ما در مجامع بین‌المللی استقبال نمی‌کنند. کشورهای اروپای غربی و امریکا چون خودشان فروشنده و عامل ساخت سلاح‌های شیمیایی بوده‌اند نمی‌خواهند ما را ببینند

آیا هر سال جهت شرکت در این کنفرانس به خارج کشور می‌روید؟

جمعیت حمایت از مصدومین شیمیایی ثبت بین‌المللی شده و از ما جهت حضور در جلسات دعوت می‌کنند و ما هم به جلسات می‌رویم. دنبال این هستیم اگر دولت اجازه دهد حق اعضای‌مان را از دادگاه لاهه بگیریم و بتوانیم از طریق مراجع بین‌المللی از شرکت‌های سازنده سلاح‌های شیمیایی درخواست غرامت کنیم. ما به عنوان قربانیان شیمیایی جنگ می‌توانیم به دادگاه لاهه شکایت کنیم. فقط باید همگام با وزارت خارجه و دادگاه‌های داخلی باشیم تا آنها مجوز کار را به ما بدهند تا بتوانیم پیگیری کنیم.

دولت در این مورد چه موضعی دارد؟

بنابر دستور رئیس جمهور، سازمان بنیاد شهید و امور ایثارگران به همراه وزارت اطلاعات و وزارت امور خارجه موظف به پیگیری غرامت جانبازان شیمیایی شده‌اند و قرار است شکایاتی را تنظیم و به دادگاه‌های صالح برای دریافت غرامت ارسال کنیم. ما به عنوان قربانی می‌توانیم حق خودمان را ثابت کنیم. حتی نمی‌خواهیم پول هم بگیریم. فقط می‌خواهیم ۲۰ سال دیگر کشورهای دیگر این حمله شیمیایی را انکار نکنند و ما را مقصر نشان ندهند. وقتی یک سند بین‌المللی وجود داشته باشد دیگر جلوی سندسازی و وارونه جلوه دادن حقیقت گرفته می‌شود. زمانی که جنگ تحمیلی شروع شد سازمان ملل از لفظ تهاجم عراق به ایران استفاده نمی‌کرد و در بیانیه‌هایش وضعیت به وجود آمده را به کار می‌برد اما بر اثر پافشاری‌های ایران در آخر پس از چندین سال سازمان ملل تهاجم عراق به ایران را اعلام کرد. الان باید اسناد بین‌المللی وجود داشته باشد تا ۱۵۰ هزار قربانی شیمیایی را بشناسد. این جانبازان در اثر بمباران شیمیایی عراق به این وضع افتاده‌اند و کشورهای غربی این سلاح‌ها را به عراق فروخته‌اند و همه این کشورها باید محکوم شوند تا زمانی که دیگر این جانبازان در دنیا نیستند ایران را گناهکار نشان ندهند.

تصویری از مجروحان بمباران شیمیایی سردشت

در داخل کشور چقدر حمایت می‌شوید؟

در داخل هم نیاز داریم مراکز مختلف از ما حمایت کنند. هر جا می‌رویم از وضعیت اقتصادی گله دارند. در کشور جمعیت‌های زیادی همچون تالاسمی‌ها، بیماران کلیوی و سرطانی، کوتاه‌قامتان و... وجود دارند که مورد حمایت سازمان‌ها و ارگان‌های مختلف قرار می‌گیرند. پس از تأسیس جمعیت حمایت از جانبازان شیمیایی، متأسفانه مورد کم‌لطفی قرار گرفته است. این در حالی است که هیچ مرکز درمانی و توانبخشی اختصاصی برای جانبازان شیمیایی در نظر گرفته نشده است. همچنین در نظر داریم مرکز تاریخ شفاهی جانبازان شیمیایی را تأسیس کنیم و در نظر داریم خاطرات جانبازان شیمیایی دوران دفاع مقدس را ثبت و ضبط کنیم تا ضمن نگهداری این گنجینه ارزشمند، از این ظرفیت در جهت ترویج فرهنگ ایثار و شهادت استفاده کنیم.

جدول

طراح: علیرضا سجادی فر ■ شماره ۵۶۲۶

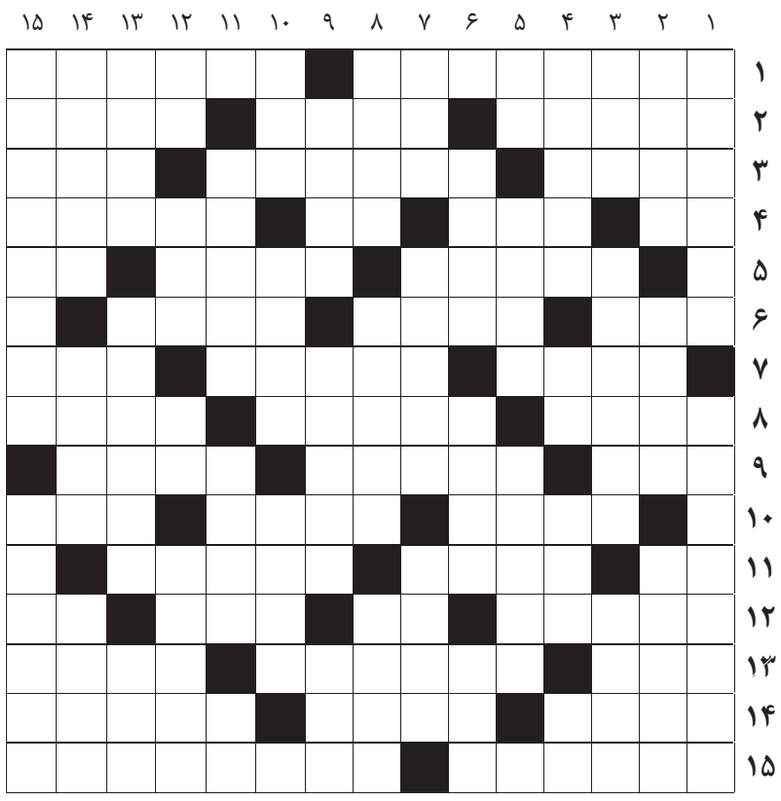

از راست به چپ

■ ۱- سینه‌پهلو- نقاشی روی شیشه ■ ۲- نویسنده امریکایی برنده نوبل ادبی ۱۹۳۶ و صاحب اثر آنا کریستی - دیرینگی- علامت مخصوص هر کارخانه ■ ۳- گرداگرد خانه و عمارت- ترک دیار- مقیاس اندازه‌گیری ■ ۴- حرف انتخاب- آینده- نمناک- اطراف و حواشی ■ ۵ـ هر چیز گرد و کروی- کفایت کننده- دور دهان ■ ۶ـ دیوار بلند- پیرو حضرت موسی(ع)- کوه آتشفشانی ایتالیا ■ ۷- پول چین- دفتر حساب- صد سال ■ ۸ـ مامطیر کنونی- اندوه و ملال- شورش و بلوا ■ ۹- نوعی آچار- یثرب- لوح فشرده ■ ۱۰- آگاه و عاقل- ستاره- زشت ■ ۱۱- فقدانش بیماری گواتر را سبب می‌شود- خدای هندو- بدحال ■ ۱۲ـ بختک- من و تو- بلای بنیان‌کن- انتها ■ ۱۳- ساختگی و تقلبی- پایتخت تایلند- قدرت و توان ■ ۱۴- کمک‌کننده- سرمربی ایتالیایی چلسی انگلیس- نام دیگر تخت جمشید ■ ۱۵ـ سیب زمینی سرشار از این ماده غذایی است- کشور ایروان

از بالا به پایین

■ ۱- زنده- دقیق ■ ۲- دیوار قلعه- پول عمان- برادر ■ ۳- نوعی برادر و خواهر- کسی که با پرداخت مبلغی اجازه زراعت در ملک دیگران را دارد- آشوب ■ ۴ـ باور قلبی- فیلمی با بازی مصطفی زمانی- نوعی یقه- خاک کوزه‌گری ■ ۵ـ تکرار حرفی- دیندار شدن- درخور و شایسته ■ ۶ـ هر چیز دراز و استوانه‌ای- از کلمات سؤالی- قطعی برای کاغذ ■ ۷ـ گریبان- از قوای سه گانه ارتش- معتمدان ■ ۸ـ هدایت‌کنندگان- دینداری- پایتخت غنا ■ ۹ـ گناهکار- ترساندن- هوش ■ ۱۰ـ بلندترین ضلع مثلث قائم‌الزاویه- دریایی در شمال روسیه- خطرپذیری در بازار ■ ۱۱ـ پارچه جدابافته- نژاد عرب- قلم فرنگی ■ ۱۲ـ موضوع و مبحث- مهاجم تاتنهام- قیمت بازاری- از پیامبران الهی ■ ۱۳ـ رودی در آلمان- قدرت و توانایی- سیم اتصال به زمین ■ ۱۴ـ ستون‌ها- آنزیم مبدل شیر به پنیر- مسیحی ■ ۱۵ـ کتاب ویلیام فاکنر- جاده قطار

جدول سودوکو

ارقام ۱ تا ۹ را طوری قرار دهید که در هر ردیف، ستون و مربع‌های کوچک سه در سه فقط یک بار به کار روند.

					۳		۶	۷
۹	۸	۲						
				۱	۲			
			۷			۴	۲	۳
	۶							
		۳				۹		
						۳	۷	۹
۵				۶	۱			
۴		۹						

جدول کلمات متقاطع
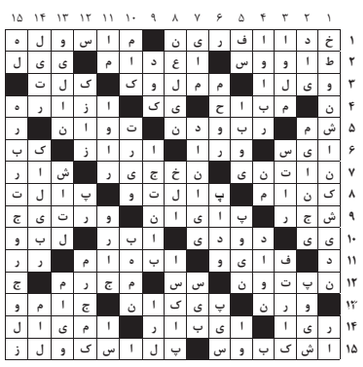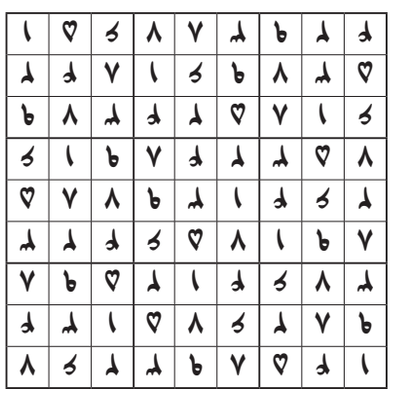
پاسخ جدول شماره ۵۶۲۵